№ 267. Sobota 21. Listopada 1863. Rok wydania 53.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Z najwyższego rozporządzenia przywdzieje dwór cesarski żałobę po ś. p. Jego Mości Królu duńskim Fryderyku VII. i nosić będzie zacząwszy od piątku, 20. b. m. bez odmiany przez dwanaście dni, to jest włącznie do 1. grudnia r. b.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem pismem gabinetowem z 11. listopada r. b. nadać najłaskawiej swojemu szambelanowi, szefowi krajowemu w Szlązku i członkowi izby panów Rady państwa, *Janowi hrabiemu Larisch-Molvich*, godność tajnego radzcy z opuszczeniem taxy.

(Z urzędowej części w „Krakauer Zeitung.")

Jego c. k. Apostolska Mość raczył ofiarować najłaskawiej na dotkniętych pożarem mieszkańców w Oświęcimie kwotę 2000 zł. w. a. i polecił rozdzielenie tej sumy rotmistrzowi c. k. żandarmeryi panu Hampe.

Dnia 3. b. m. po południu uskutecznił rzeczony c. k. rotmistrz rozdzielenie tego najłaskawszego daru pieniężnego w obecności c. k. naczelnika powiatu, plebana i dziekana oświęcimskiego i rabina obwodowego, tudzież burmistrza i kilku mieszkańców miasta, po krótkiej stosownej przemowie c. k. rotmistrza w niemieckim, a c. k. naczelnika powiatu w polskim języku, którym to przemowom towarzyszyły huczne okrzyki na cześć Jego c. k. Apostolskiej Mości. Najłaskawszym darem cesarskim obdzielono 102 rodzin potrzebujących wsparcia.

Z c. k. komisyi namiestniczej.

Kraków, 9. listopada 1863.

Wiedeń, 18. listopada. Dnia dzisiejszego wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i rozesłany został XL. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Tenże zawiera:

Nr. 94. Oświadczenie ministeryalne z 15. października 1863. względem zawarcia umowy między Austryą a Badenem, co do pełnienia służby bezpieczeństwa przez władze policyi granicznej obudwu stron.

(Wymieniane w Karlsruhe dn. 22. października 1863 za podobne oświadczenie ministerstwa Wielkiego Księstwa Badeńskiego ddo. Karlsruhe dn. 24. sierpnia 1863).

Nr. 95. Obwieszczenie ministerstwa finansów z 21. października 1863. względem zniesienia głównego urzędu celnego Niederdorf w okręgu finansowym Brixen.

Nr. 96. Oświadczenie ministeryalne z 29. października 1863, względem zawarcia umowy między Austryą a Wirtembergiem, co do pełnienia służby bezpieczeństwa przez władze policyi granicznej obudwu stron.

(Wymieniono w Sztutgardzie dn. 6. listopada 1863 za jednobrzmiące oświadczenie k. wirtembergskiego ministerstwa ddo. Sztutgarda 4. listopada 1863).

Część nieurzędowa.

Lwów, 21. listopada.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył przyjmować przedwczoraj deputacyę ewanielickiego jeneralnego konwentu wyznania augsburgskiego z Węgier, i na przemowę przewodniczącego *Gabryela bar. Pronay* odpowiedzieć w języku węgierskim co następuje:

„Spokój i pomyślność wszystkich społeczności religijnych Mojego państwa są zarówno przedmiotem Mojej troskliwości.

Każę przeto rozpoznać Wasze zażalenia i postaram się o to, ażeby ze względu na 26. artykuł ustawy z r. 1790 wszystko to się stało, co w granicach ustanowionego prawa zwierzchnictwa da się pogodzić ze sprawiedliwością.

Moje uchwały co do pojedyńczych punktów zażalenia będą Wam w swoim czasie osobno oznajmione."

Na przedwczorajszem posiedzeniu izby deputowanych rady państwa toczyły się obrady najprzód nad *traktatem względem spłacenia ceł na Skaldzie.* Wydział zaproponował, ażeby izba zatwierdziła traktat zawarty w tej sprawie między Austryą i Belgią, i wniosek ten przyjęty został bez debaty. Dalej nastąpiło z porządku dziennego sprawozdanie wydziału finansowego o rubryce budżetu „Stałe podatki." Wydział oznaczył *zwyczajne* dochody ze stałych podatków w ciągu 14 miesięcznego peryodu finansowego na 127,556.427 zł., a co do *nadzwyczajnych* zaproponował przyjęcie osobnego artykułu do ustawy finansowej, który dozwala pobierać nadzwyczajne dodatki po koniec grudnia 1864, i wnioski te przyjęte zostały po dłuższej debacie. Dalszym przedmiotem porządku dziennego były rubryki budżetu: *„Dochody z majątku państwa, z dóbr skarbowych"* i *„dochody ze sprzedaży majątku skarbowego"*, i izba przyjęła wszystkie pozycye tych rubryk podług wniosków wydziałowych.

Czasowi donoszą z rozmaitych okolic teatru wojennego w Polsce, że zbrojne siły powstańców wszędzie wzrastają, i że nadchodząca zima w niczem nie przerwie działań wojennych. Z *Warszawy* donosi korespondent *Czasu*, że rząd rosyjski zakazał teraz sprowadzać do Polski grube koszule i kaftaniki, a policya warszawska pozabierała kupcom z przed sklepów szyldy, na których były napisy białe na czarnych tablicach, lub czarne na białych w przypuszczeniu, że to demonstracya żałobna.

Z Turynu piszą do *Jen. Kor. austr.*, iż rząd tamtejszy zawarł umowę ze spółką kapitalistów o pożyczkę 200 milionów franków. Mowa tronowa Cesarza Napoleona zrazu wielki w Turynie wywołała zapał, który jednak znacznie ostygł po liście zapraszającym do monarchów, w którym to liście Cesarz mówi o słusznych prawach panujących, lubo zaraz potem mówi i o usiłowaniach ludów.

Taż *Jen. Kor.* donosi, iż Król Wiktor Emanuel jadąc do Neapolu, nadzwyczajne przedsięwziął środki ostrożności. Najprzód sprowadził sobie z Paryża kolczugę stalową, za którą po jej wypróbowaniu zapłacił 30.000 franków. Następnie przybrał do straży swej osoby stu żandarmów znanych z wierności, z których każdy po odbytej podróży po 150 franków gratyfikacyi dostać ma. Największa zaś ostrożność użyta została w kuchni królewskiej, nie dość bowiem, iż dla Króla obecnego gotuje kucharz osobny, już w służbie ojca jego Karola Alberta niegdyś zostający, ale nadto kucharz ten stoi pod kontrolą leibmedyków królewskich i czterech szambelanów. W obec takich środków ostrożności, łatwo domyśleć się można, jakiego przyjęcia Król się w prowincyach południowych spodziewał, i jakie ma przekonanie o usposobieniu tych prowincyi.

Pruska *Nord. Allg. Ztg.* z 18go b. m. pisze, że kwestya szleswicko-holsztyńska przez wstąpienie na tron nowego Króla duńskiego otrzymała charakter międzynarodowy: chodzi o zbadanie prawnego znaczenia protokołu londyńskiego, i powstaje pytanie, czy związek niemiecki uzna księcia protokołem wyznaczonego księciem szleswicko-holsztyńskim. Związek niemiecki nie jest do tego obowiązany prawem narodów, ponieważ nie zatwierdził protokołu londyńskiego; księstwa także nie są związane protokołem londyńskim, ponieważ od stanów nie żądano aby na niego przyzwoliły. Tak kończy dziennik rzeczony, Austrya i Prusy są wolne od przyjętych na siebie zobowiązań, ponieważ Dania nie dopełniła swoich zobowiązań względem Niemiec.

Wielko-książęcy badeński poseł przy sejmie związkowym w Frankfurcie, pan Robert Mohl za przyzwoleniem swego rządu przyjął pełnomocnictwo księcia Fryderyka Szlezwicko-Holsztyńskiego głosowania na sejmie.

Ciało prawodawcze w Frankfurcie uchwaliło jednogłośnie wezwać senat, aby dotychczasowego Księcia augustenburgskiego uznał Księciem Szlezwicko-Holsztyńsko-Lauenburgskim i przez swego posła przy związku zaproponował i poparł jak najusilniej to uznanie przez sejm związkowy.

Z Kopenhagi donoszą drogą telegraficzną pod d. 18. b. m., że Król na tajnem posiedzeniu rady stanu podpisał wspólną konstytucyę Danii i Szlezwiku.

Na nadzwyczajnem posiedzeniu rady państwa prezydent rady oznajmił, że ustawa zasadnicza została podpisana. Prezydent wzniósł okrzyk na cześć Króla, na który członkowie i publiczność w trybunach zebrana, odpowiedziała długim grzmiącym okrzykiem. Prezydent zaproponował radzie państwa jutro in corpore złożyć Królowi życzenia i podziękowanie. — Wniosek ten przyjęto przez aklamacyę.

Podług doniesienia telegraficznego z Hamburga z 18go b. m. ma zgromadzenie członków stanowych w Kiel odbyć się pomimo zakazu. Zgromadzenie ma wyprawić do związku deputacyę z wezwaniem, aby poczyniono kroki dla zabezpieczenia własności publicznej od bezprawnych uroszczeń.

Monarchia Austryacka.

Lwów, 20. listopada. *(Obwieszczenie względem rekrutacyi.)* Magistrat król. stoł. miasta Lwowa wydał pod dniem 31. października r. b. następujące obwieszczenie:

Jego c. k. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z dn. 15. września 1863 polecić raczył przeprowadzenie wypadającego na rok 1864 zwykłego uzupełnienia armii. Czynność tego uzupełnienia, do którego powołane są pięć klas wieku, to jest spisowi w latach 1843 — 1842 — 1841 — 1840 i 1839 urodzeni, rozpocznie się w skutek rozporządzenia wys. ministeryum stanu z dnia 1. października b. r. l. 18973 z dn. 1. marca 1864 i trwać będzie do 20. kwietnia tegoż roku.

Temże samem wys. rozporządzeniem został termin do złożenia taxy uwolnienia od zaciągu wojskowego w kwocie 1200 zł. w. a. aż do dnia rozpoczęcia czynności komisyi reklamacyjnej ustanowionym, po upływie którego terminu odnośne podania pod żadnym warunkiem uwzględnione nie będą.

Następnie raczył Jego c. k. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z dn. 20. sierpnia b. r. dozwolić, aby i przy poborze na rok 1864 postanowionym prócz ogólnych ustawą o uzupełnieniu armii określonych wypadków uwolnienia od zaciągu wojskowego zastosowane były jak w roku poprzedzającym przepisy łagodniejsze, objęte najwyższem postanowieniem z dnia 6. października 1860 a mianowicie:

1. iż wiek ojca lub dziada stanowiący według §. 13. wspomnionej ustawy warunek uwolnienia od zaciągu wojskowego z 70 lat zmienia się na 60, zaś wiek brata nie liczącego się w takim razie z 15 na 18 lat;

2. że uwolnienie z §. 21 tejże ustawy, jeźli zachodzą warunki w nim opisane, rozciągnięte być może także na posiadłości podzielne, byleby dochody z takich posiadłości wystarczały na utrzymanie familii składającej się z pięciu osób, lecz nie przenosiły potrzebnego na to funduszu w czwórnasób;

3. że komisy reklamacyjne władne są uznawać za niezdolnych de służby wojskowej takich spisowych, którzy nie sięgają miary wzrostu nad 56 cali wied. lub którzy

4. ulegają ułomnościom ciała w oko wpadającym, które także nie będąc lekarzem rozeznać można, — w końcu

5. że uwolnienie pozyskać mogą także pobierający nauki w takich instytutach zagranicznych, które wydają świadectwa mające ważność w państwie austryackiem, jeśli uczniowie ci łączą w sobie warunki przepisane dla uczniów w zakładach krajowych.

W dopełnieniu wyż powołanego postanowienia najwyższego magistrat miasta Lwowa rozpoczyna czynności przygotowawcze do uzupełnienia armii na rok 1864 poleconego z dniem 1. listopada b. r. i poda następnie do wiadomości o terminach, jakie wyznaczone zostaną do przejrzenia wykazów imiennych wszystkich osób w mieście Lwowie do zaciągu powołanych, jako też do wniesienia tytułów uwolnienia od służby wojskowej do losowania i do stawienia się na plac poboru.

Oczem uwiadamiając osoby zostające w wieku wskazanym, magistrat napomina spisowych, którzy wydalili się z miejsca za otrzymanem ku temu pozwoleniem lub też bez takowego, aby w cześnie do domu powracali, lub też swój pobyt w urzędzie konskrypcyjnym albo w dotyczącym urzędzie landwójtowskim oznajmili.

Franciszek Kroebel,
c. k. radca namiestnictwa i przełożony magistratu.

Lwów, 20. listopada. *Gazeta wieczorna wiedeńska* z dnia 18go b. m. zamieściła artykuł następujący:

„Do wymownych i trafnych explikacyj, któremi pan minister stanu i pan minister policyi odparli mowy panów posłów Dietla i Zyblikiewicza, nic dodać nie mamy, jeno wyraz głębokiego żalu z powodu wstrząśnień, na jakie w skutek wpływu agitacyi wystawiony jest jeden z krajów koronnych, który Austrya liczy do najcenniejszych swych posiadłości."

„Jeden z dzienników wytłumaczyć chce agitacyę w Galicyi panującą przyczyną pobratymstwa szczepowego. Pojmujemy jednę stronę tego powodu, lecz nie możemy mu w ogóle przyznać uprawnienia. Uwzględniamy chętnie uczucia, które walka niszcząca od roku błogosławione równiny Polski wywołać musi w piersi tych, których związki pokrewieństwa, języka i tradycyi wiążą z walczącymi. Po nad temi uczuciami stoi jednak obowiązek miarkowania ich i nie posuwania się do czynów wyraźnie nieprawnych, które naruszają najwyższe cele państwa, a nawet i pomyślność samego kraju koronnego."

„Jeżeli rząd austryacki wystąpił na drodze dyplomatycznej w obronie praw, które traktaty Polakom przyznały, to uczynił to jedynie w tym celu, ażeby według możności ochronić właściwe koncesye, które sam rzetelnie przestrzega."

„Lecz zapomnieć tego nie można, iż właśnie cel traktatów na tem polega, ażeby obecne rozgraniczenia terytoryalne zabezpieczyć. Ostateczny więc cel jego usiłowań był zawsze stanowczo antirewolucyjny, i nigdy on o tem nie myślał, ażeby wywołać dla siebie sympatye kosztem własnego swego dobrego prawa, równie jak i podobnych praw innych państw."

„Obok stanowczego tego względu na bezpieczeństwo państwa całego, występują zarazem interesa samego kraju koronnego w najdotkliwszy sposób. Interesa te nie dozwalają, ażeby pomyślność jego podkopana była systemem kontrybucyi, które w wielu razach nie bez przymusu, przynajmniej moralnego, ściągane bywają. Również nie dozwalają, ażeby wdawano się w życie familijne przez namawianie do wstąpienia w szeregi powstańców, ażeby młodzież krajowa była dziesiątkowana dla celów obcych w każdym razie, a ostatecznie nawet państwu nieprzyjaźnych."

„Życzymy sobie, ażeby każdy wydając sąd o tych stosunkach, miał przed oczyma położenie władz w Galicyi. Niezmordowane knowania stronnictwa skrajnego i ciągła walka, którą władze prawne z nieprawnemi nielegalnie egzystującemi odbywać muszą, wyczerpują ich siłę do tego stopnia, iż gdyby rzeczy tak jak dzisiaj dalej trwać miały, niedostateczność normalnych stosunków sama z siebie konieczniéby się wykazała. Rząd zaiste niczego bardziej nie pragnie, jak tego, żeby potrzeba uciekania się do środków energiczniejszych, wyjątkowych nie nastąpiła; lecz wszystkie żywioły ludności galicyjskiej muszą się do tego przyczyniać, ażeby życzenie to zjiścić się mogło, a gwoli temu trzeba przedewszystkiem przestrzegać zasady nie dawania żadnej pomocy powstaniu. Na tej linii stał rząd i stoi, z tej linii zejść nie może, i starać się o to musi, ażeby zapatrywanie się jego w Galicyi nie tylko jako formalnie uprawnione, lecz zarazem jako stanowcze i konieczne uznane było."

Wiedeń, 19. listopada. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.*) O pobycie Najjaśniejszego Pana w d. 16. b. m. w Mährisch Weisskirchen pisze *Brünner Ztg.*, że Cesarz Jego Mość przybył tamże o godzinie $8^1/_2$ z rana, był uroczyście powitany w dworcu kolei, poczem zwiedzał akademię artyleryi właśnie ukończoną, i o godzinie $^1/_24$ popołudniu przy radośnych okrzykach ludności Najjaśniejszy Pan opuścił miasteczko, które po raz pierwszy uszczęśliwił Swoją bytnością.

Przedwczoraj odbyła się rada ministrów pod prezydencyą Najjaśniejszego Pana.

Najjaśniejsza Pani wyznaczyła kwotę 100 zł. na wsparcie stowarzyszenia czeladzi katolickiej.

W kołach zwykle dobrze zawiadomionych znowu zaprzeczają stanowczo, jakoby Najjaśniejsi Państwo mieli wkrótce wybrać się w podróż do Węgier.

Arcyksiążę Franciszek Karol, i Arcyksiężna Zofia powrócili wczoraj z Salzburga do Wiednia. Wbrew doniesieniom dzienników zagranicznych jakoby Arcyksiążę Ferdynand Maksymilian zamierzał w miesiącu lutym udać się do Mexyku, i że wkrótce złoży urząd komendanta marynarki, zapewnia *Triester Ztg.*, że sytuacya, która Jego ces. Wysokość skreślił w przemowie do deputacyi mexykańskiej nie zmieniła się, i że tem samem, dopóki warunki nie będą dopełnione, żadna nie nastąpi zmiana w postanowieniu Jego ces. Wysokości. — Teraz równie jak przedtem Arcyksiążę poświęca całą swoją troskliwość marynarce, i pewnie dopiero w ostatniej chwili, i to z ciężką przykrością zrzecze się zadania rozwoju marynarki austryackiej, której poświęcał wszystkie swoje siły.

Kanclerz nadworny hr. Forgach pisze *Oes. Con. Ztg.* usilnie zajmuje się kwestyą węgierskiego sejmu krajowego, którego zwołanie ma nastąpić na wiosnę, jak sądzą w miesiącu maju. *Oester. Con. Ztg.* nie ręcząc za te doniesienia, spodziewa się jednak, że na przyszłą wiosnę nastąpi otwarcie sejmów krajowych w Peszcie i Zagrabiu.

(*Posiedzenie izby deputowanych z d. 18. listopada.*)

Zaczęło się posiedzenie o godzinie $10^1/_2$ z rana. Na ławie ministrów zasiedli: Jego Ex. minister *Plener*, szef sekcyjny baron *Kalchberg* i radzca ministeryalny *Gobi*. Prezydował wiceprezydent *Hopfen*.

Reskrypt kroacko-slawońskiego kanclerza nadwornego oznajmia, że delegowany został radzca nadworny na posiedzenia wydziału finansowego, odnoszące się do budżetu tego kancelerstwa.

Interpelacya hrabiego *Eug. Kińskiego* do ministerstwa handlu dowiaduje się o stan układów z koleją północną względem kolei z Stockerau do Budweis.

Szef sekcyjny baron *Kalchberg* oświadcza, że nie jest jeszcze w stanie zdać sprawę względem oferty pana Kleina na kolej lwowsko-czerniowiecką, ale że już w piątek będzie mógł to uczynić. Zaczem naznaczono tę sprawę na piątkowy porządek dzienny.

Z porządku dziennego nastąpiły potem sprawozdania wydziału finansowego o następujących rubrykach budżetu:

1) *Procenta od długów państwa;* 2) *amortyzacya długów;* obie te rubryki przyjęte zostały bez debaty.

3) *dotacye i subwencye.* Przy subwencyi dla Lloyda austryackiego proponował wydział wezwać rząd, ażeby na najbliższej sesyi Rady państwa przedłożył projekt przedłożenia zawartej z towarzystwem Lloyda austryackiego a z rokiem 1864 upływającej ugody względem subwencyi; a przy gwarancyi procentów dla towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju, ażeby rząd przedłożył izbie dodatkową ugodę zawartą z tem towarzystwem na dniu 3. grudnia 1861. Wnioski te, jak również wszystkie pozycye tych rubruk przyjęto bez debaty.

Nakoniec 4) *Powszechny etat pensyi.* Wydział zaproponował przytem, wezwać rząd, ażeby na najbliższej sesyi przedłożył Radzie państwa projekt ustawy względem pensyi. Wniosek ten, jak również wyznaczoną na tę rubrykę cyfrę budżetu przyjęła izba bez debaty.

Na tem skończyło się posiedzenie o godzinie $1^3/_4$ w południe.

Niemcy.

Frankfurt, 18. listopada. Dzisiejsza *Südd. Ztg.* ogłasza następujący patent objęcia rządów:

Obywatele Szleswiku i Holsztynu! Umarł ostatni książę z duńskiej linii waszej dynastyi panującej. Na mocy dawnego prawa następstwa naszego kraju, i domu oldenburgskiego na mocy ustaw, które szleswicko-holsztyński sejm krajowy w ustawie zasadniczej wyraźnie zatwierdził, na mocy zrzeczenia się mego ojca na moją korzyść, oświadczam niniejszem jako pierworodny książę najbliższej linii domu oldenburgskiego, że obejmuję rządy księstw Szleswiku i Holsztynu, a z niemi prawa i obowiązki, które Opatrzność przekazała memu domowi, a najprzód mnie.

Wiem że te obowiązki spadają na mnie w trudnym czasie, wiem, że do przeprowadzenia mego i waszego prawa, nie mam za-

dnej innej mocy, tylko sprawiedliwość naszej sprawy, świętość dawnych i nowych przysiąg, i wasze przekonanie o sile związku, który połącza moje i wasze losy. Znosiliście dotąd niesprawiedliwość równie po męzku, jak po męzku walczyliście, aby oprzeć się niesprawiedliwości! Były dotąd pozory niezaprzeczonego prawa do jarzma, które na was włożono, bo król duński był oraz waszym księciem. Odtąd panowanie króla duńskiego nad wami byłoby uzurpacyą, i bezprawnym gwałtem, a naszem wspólnem zadaniem jest położyć koniec temu panowaniu.

Nie mogę wezwać was teraz, abyście przemoc przemocą odparli. Wasz kraj jest obsadzony obcem wojskiem, a wy nie macie broni.

Dlatego przedewszystkiem jest moim obowiązkiem wyjednać u rządów związku niemieckiego opiekę dla mego prawa do rządów, i dla waszego prawa narodowego. Związek niemiecki nigdy nie występował przeciw prawnemu następstwu z prawa dziedzictwa. Porządek, na którym opierają się rządy Niemiec, jest ten sam, na którym zasadzają się moje prawa, a rządy Europy nie będą się sprzeciwiać prawdzie stwierdzonej doświadczeniem, że nie może się tam utrzymać trwały stan, gdzie ma być narzucony ludowi dowolny porządek, wbrew jego uświęconym życzeniom, wbrew narodowości jego ustanowionej od Boga, i wbrew jego odwiecznemu prawu.

Lauenburczycy!

Piękny wasz kraj, otrzymany w zamian za ziemię, której imię noszę przez urodzenie, podlega jego prawu następstwa o ile nie są do tego przywiązane prawa innych członków mojego domu, i dawniejsze uzasadnione prawa niemieckich dynastyi panujących. Przyrzekam wam, że wasze prawo narodowe będę uważał za moje własne, i ochraniać o ile jestem powołany, wasze prawa i swobody.

Szlezwiczanie i Holsztyńczycy! przejęty przekonaniem, że moje prawo jest waszem zbawieniem, ślubuję za siebie i za mój dom, trzymać z wami, tak jak w boju trzymałem z wami, nie odłączać się od was i od naszego prawa. Tak tedy ślubuję i przysięgam odpowiednio zasadniczej ustawie państwa zachowywać konstytucyę i ustawy księstw Szlezwik-Holsztynu, i utrzymać w całości prawa ludu. Tak mi Boże dopomóż i Jego święte słowo.

Zamek Dolzing d. 16. listopada 1863.

Fryderyk Książę Szlezwik-Holsztyn.

Kronika.

(Powstańcy.) Dnia 18. b. m. wywieziono ze Lwowa 5 powstańców przeznaczonych do wydalenia z kraju. Dnia 19. odszedł ze Lwowa transport 47 powstańców, 4 do wydalenia za granicę państwa, 18 do internowania, a innych do odstawienia na miejsce urodzenia.

(Samobójstwo.) Dnia 10. b. m. znaleziono w **Petlikowcach** w obwodzie czortkowskim, tamtejszego włościanina Stanisława Byka bez życia na ziemi w jego własnej stajni. Przy bliższem obejrzeniu ciała znaleziono na szyi jego ściągnięty stryczek, i domyślają się, że zapewne sam się obwiesił, a potem skutkiem przerwania się stryczka spadł na ziemię.

(Posługacze publiczni.) „Czas" z 17. b. m. donosi: Od dzisiaj widać na mieście ludzi w nowych bluzach niebieskich z czerwonym kołnierzem i mosiężną tabliczką z napisem i numerem. Są to posługacze publiczni, o których przeznaczeniu już pisaliśmy, których najmować można do różnych posług i zleceń bądź chwilow, bądź na godziny lub dziennie, albo miesięcznie do peryodycznych posług, a to podług cen stałych objętych cennikiem, który każdy z nich przy sobie nosi, i za pokwitowaniem wręczonem stronie najmującej. Stanowiska tych posługaczy są na teraz: w rynku głównym naprzeciw odwachu, na placu WW. Świętych przy ulicy Grodzkiej, na placu Szczepańskim, na ulicy Sławkowskiej, na ulicy Szpitalnej, na Stradomiu, na Kleparzu i przy dworcu kolei żelaznej w czasie przyjazdu każdego pociągu. Musimy tu atoli zwrócić uwagę przedsiębiorcy, który zaprowadziwszy kilka takich zakładów w Niemczech, użył tabliczek, które mu gdzieindziej służyły, dla posługaczy w Krakowie. Tabliczki te mają bowiem napis niemiecki; gdy zaś posługacze są może przeznaczeni na użytek publiczności polskiej, wyjąwszy tylko podróżnych Niemców, przeto napisy niemieckie na tabliczkach mogłyby dać mniemanie, że posługacze ci nie są dla naszej publiczności lecz tylko dla obcej.

(Uprawa wina w Prusiech.) Podług złożonego w ministerstwie skarbu sprawozdania z uprawy wina w monarchii pruskiej za r. 1862, cały kraj (z wyłączeniem prowincyi pruskiej, Pomorza i Westfalii, wcale nieuprawiających wina) miał pod winnicami przestrzeni 61.052 morgi 58 prętów kwadratowych, z których 46.542 morgów 142 pręty kwadratowych przypadają na samą prowincyę Reńską, a mianowicie 22.192 morgów 36 prętów kwadratowych, na Mozelę, 10.629 morgów 123 pręty kwadratowych, na Ren i 13.720 morgów 163 pręty kwadr., na resztę prowincyi. Na prowincyę Saską wypada 3137 morgów 86 prętów kwadr., na Brandenburgię 4487 morgów 132 pręty kwadr., na Szląsk 6027 morgów, 169 prętów kwadr. i na Poznańskie 856 morgów, 69 prętów kwadr. Wina osiągnięto w tymże roku w całej monarchii pruskiej, licząc i to co u właścicieli w domu wypitem zostało bez opłaty cła, 547.810 wiader 22 kwarty, z których na samą prowincyę Reńską przypada 517.499 wiader 38 kwart.

— Na wystawie przez Towarzystwo aklimatyzacyi zwierząt i roślin we wrześniu r. b. w Berlinie urządzonej, pomiędzy innemi przedmiotami zasługiwał na uwagę przemysłowców jedwab przez jedwabników dębowych (Bombyx Yama Mai) wysnuty. Z wiadomości przez dyrektora ogrodu zoologicznego w Paryżu podanej okazuje się, że ten gatunek jedwabnika może być łatwiej przyswojonym naszemu krajowi od trzech innych gatunków, jakiemi są: Bombyx Arrindia, B. Cynthia i B, Pernyi, gdyż nie potrzeba mu morw ani też chiwianów (Ailanthus glandulosa), których hodowanie dotąd jest dosyć trudne; bo się żywi liśćmi dębu szypułkowego (Quercus pedunculatata), który w naszych lasach jest dość pospolitym. Z pięciu gramów (mniej jak pół łóta) jajeczek tego jedwabnika w lutym r. b. z Japonii sprowadzonych, wykłuło się tylko 83 liszek; z których przekształciło się 77 poczwarek.

Karmienie liszek trwa 50 do 60 dni, snucie oprzędów dni 5, a motyle wykształcają się w dni 30—35 i po upływie czterech dni, znoszą jajeczka. Z 12 – 14 funtów oprzędów otrzymuje się funt jeden jedwabiu, który jest mocniejszym i cieńszym od zwyczajnego, chociaż nie tyle piękny. Spodziewać się należy, że spółka jedwabnicza warszawska postara się to doświadczyć.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 20. listopada. Na naszym wczorajszym targu były następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów: mec pszenicy (83 ℔) 2 zł. 53 c.; żyta (79 ℔) 1 zł. 45 c.; jęczmienia (69 ℔) 1 zł. 28 c.; owsa (46 ℔) 1 zł. 21 c.; hreczki 1 zł. 54 c.; grochu 1 zł. 58 c.; kartofli 50 c.; cetnar siana 1 zł. 30 c., okłotów 68 c., sąg drzewa bukowego 10 zł., sosnowego 8 zł.

Lwów, 20. listopada. Nie podniosły się wprawdzie ceny zboża na targach wiedeńskim i peszteńskim, lecz obroty były więcej ożywione, chęć do kupna żwawsza. Widoczny był na targi produktów wpływ znacznego podniesienia się ażia na srebrze; gdyby ono potrwało i dalej się jeszcze posunęło, to cena produktów naszych niezawodnieby się podniosła. Dzisiejszy stan waluty to tylko sprawił, iż zupełny letarg w handlu zbożowym ustał, i zwrot ku lepszemu wyraźnie się objawił.

Na targu wiedeńskim płacono ceny następujące:

Pszenicy	po zł.	5	do $5^1/_5$	mierzyca 89	funtowa.
Żyto	„ „	$3^1/_2$	do $3^7/_{10}$	„ 84	„
Jęczmień	„ „	3	do $3^1/_{10}$	„ 71	„
Owies	„ „	$2^3/_{10}$		„ 79	„

Ceny mąki były następujące: mąka cesarska i grysik $13^1/_2$ do 14 zł. za cetnar. Podlejsze gatunki stosunkowo niżej. Ceny te rozumieją się z opłatą akcyzy.

Na targach angielskich i francuzkich nic się nie zmieniło, dawniejsza stagnacya trwa ciągle. Dlatego targ wrocławski pomimo stanu waluty dziś nie ma jeszcze dla nas żadnego interesu. Żółtą pszenicę galicyjską w średnim gatunku notują po 60 srebrników szefel 85 ℔ wagi cłowej, licząc talar pruski po 180 c., uczyni to 8 zł. 10 c. za korzec miary galicyjskiej ważący 170 funtów wagi wiedeńskiej. Że zaś koszta transportu do Wrocławia wynoszą blisko 3 zł. na korcu, zostałoby przeto w czystym rezultacie nie wiele nad 5 zł., co nie wyrównywa cenom, które w Wiedniu otrzymać można.

Koniczynę czerwoną notują w Wrocławiu od 8 do 12 talarów cetnar cłowy według gatunku. Popyt cokolwiek się ożywił.

Rzepak bez zmiany co do ceny, popyt dość ożywiony, przedaż idzie łatwo od ręki.

Okowita podniosła się w Wiedniu do 50 c. stopień i wiadro za towar gotowy. Z późniejszą dostawą od stycznia do kwietnia sprzedano 1000 wiader po 52 c.

Wełna podniosła się cokolwiek w cenie na targach austryackich z powodu kursu waluty. Na jarmarku w Peszcie popyt był nader żywy, spodziewano się bowiem, iż przy dalszem podnoszeniu się ażia na srebrze kupcy zagraniczni znów liczniej zgłaszać się będą.

Stryj, 8. listopada. W II. połowie z. m. były na targach tutejszych następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów:

	Miejsce targu:											
	Bolechów		Mikołajów		Rozdół		Żydaczów		Skole		Wojniłów	
	zr	cen.	zr	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	walutą austryacką											
Mec pszenicy . . .	2	50	2	40	2	40	2	60	2	80	2	70
„ żyta . . .	1	30	1	30	1	60	1	40	1	70	1	50
„ jęczmienia .	1	20	1	10	1	.	1	10	1	30	1	50
„ owsa . . .	1	.	.	80	.	90	.	90	1		1	.
„ hreczki . .	3	50	1	20	1		1	10	.	.	1	50
„ kukurudzy .	2	.	1	80	.	.	1	30	1	80	1	70
„ ziemniaków .	.	50	.	60	.	40	.	60		60	.	80
Cetnar siana . . .	1	60	1	30	1	15	1	30	1	20	.	56
„ wełny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia koniczu	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	5	.	9	.	6	30	7	.	5	.	6	30
„ „ miękkiego	4	.	7	50	4	80	6	.	2	70	5	25
Funt mięsa wołowego	.	7	.	12	.	9	.	10	.	7	.	10
Mas okowity		63	.	60	.	60	.	80	.	.		60

Ostatnia poczta.

Kraków, 20. listopada. Wiedeńska *Presse* a za nią *Gazeta Narodowa* donosiły, że w Bernie internowano niejakiego księcia *Paszkiewicza* sprowadzonego z Wenecyi w towarzystwie urzędnika policyjnego do Wiednia. Na to powiada *Krak. Ztg.*, że o ile jej

wiadomo. zeszłej wiosny niejaki Maurycy Paszkiewicz, student i syn właściciela domu z Warszawy, który pod Langiewiczem walczył pod Grochowiskami, i był raniony, przez kilka miesięcy w szpitalu pod Tarnowem. Później otrzymał on dla dokończenia kuracyi swojej pozwolenie, udać się do Gastein i Trenczyna, ale nadużył tego pozwolenia, gdyż pod przybranem nazwiskiem i fałszywą kartą legitymacyjną pojechał do Wenecyi zkąd nastąpiło internowanie jego w Morawii. Będzie to zapewne ten sam, o którym wspomina *Presse* a któremu tytuł księcia wcale się nie należy.

Warszawa, 19. listopada. *Dzien. Powsz.* donosi: Syn nauczyciela muzyki Józef Piotrowski, według odbytego nad nim polowego sądu wojennego, okazał się winnym: *a)* przemieszkiwania w m. Warszawie i innych miejscach Królestwa Polskiego pod zmyślonemi nazwiskami i za fałszywemi paszportami; i *b)* należał do buntowniczej organizacyi, znanej pod nazwą „rządu narodowego", gdzie zajmował miejsce organizatora m. Warszawy, miał oddzielną pieczęć [1]), którą przykładał do wszystkich swych rozporządzeń, dążących do rozwinięcia i podtrzymania buntu, a szczególniej zajmował się werbowaniem w Warszawie różnych osób do band buntowniczych, dla czego układał listy tych osób zdolnych do noszenia broni od 18tu do 45ciu lat wieku.

Za te przestępstwa Piotrowski, na zasadzie art. 96, 175, 196 i 605 I. Ks. wojenno-karnej ustawy i art. 20, 283 i 360 kodexu kar głównych i poprawczych, skazany został, po pozbawieniu wszystkich praw stanu, na karę śmierci przez powieszenie.

Kara ta będzie wykonana pojutrze dnia 9. (21.) listopada o godzinie 10tej zrana na stoku warszawskiej alexandrowskiej cytadeli.

Berlin, 19. listopada. Liberalne frakcye izby deputowanych mianowały spólną komisyę do wniosku w sprawie Szlezwik-Holsztynu. Wydział stowarzyszenia narodowego zapowiedział to posiedzenie na dzień 22. listopada.

Petersburg, 13. listopada. Cesarz Alexander przybył dziś z rana do Carskiego Sioła.

(1) Pieczęć ta była zachowywana u panien Zofii i Celiny Waszkowskich — takowe wysłane zostały do Cesarstwa.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 20. listopada.

Hotel George: PP. Urbański Rudolf, z Dobrosina. — Oczosalski Stefan, z Rusiatycz.

Hotel europejski: Swiderski Józef, z Strażydła. — Brzeski Konstanty, z Polski. — Chojecki Zygm., z Drohojowa.

Hotel Langa: Rupprecht Henr., c. k. jenerał-major, z Oedenburga

Hotel angielski: Gnoiński Alexander, z Danilcza. — Hr. Karnicki Teodor, z Wołczuch.

Zajazd Kuhna: Bogusz Adam, z Drohowyża.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 20. listopada

PP.: Złocki Wiktor, do Myszkowic. — Dobiecki Kazim., do Podhorzec. Bukowski Józef, do Maćkowiec. — Guzkowski Marcin, do Nowego miasta. — Guzkowski Kajetan, do Niżankowic — Czermiński Juliusz, do Glińska. — Rozwadowski Stanisław, do Kurowic. — Kisielewski Sabin, do Bakowiec. — Szeptycki Jan, do Przyłbic. — Hr. Baworowski Włodz., do Strussowa.

TEATR.

Dziś: teatr niemiecki: „**Die Jüdin**", wielka opera w 5 aktach z francuzkiego.

Kurs lwowski.

Dnia 20. listopada.

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	79	5	85
Dukat cesarski	„ „	5	81	5	88
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	95	10	12½
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	89	1	92½
Talar pruski	„ „	1	82½	1	86
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „		—		
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	73	23	73	98
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	76	85	77	62
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	70	—	70	75
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	79	43	80	23
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	194	75	196	75

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 20. listopada.

	zlr.	kr.
5% Metaliki	73	50
5% pożyczka narodowa	80	10
Losy z 1860 roku	91	90
Akcye banku wiedeńskiego	775	—
„ „ kredytowego	178	20
Londyn, 10 funtów szterlingów	121	25
Dukat pojedyńczy	5	87
Srebro	123	—

Kurs gieldy wiedeńskiej.

Dnia 18. listopada.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	68.—	68.20
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	97.—	97.50
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	79 60	79.80
od kwiet. do paźd. po 5%	79.60	79.80
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	72.65	72.75
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	73.—	73.30
dtto. po 4½%	64.25	65.—
dtto. „ 4%	57.—	58.—
dtto. „ 3%	43.50	44.—
dtto. „ 2½%	36.50	37.50
dtto. „ 1%	14.50	14.75
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	148.50	149.50
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	146.—	147 —
Przez. do wyl. z r. 1854	88.—	89.—
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zl.	93 10	93.20
Przez. do wył. z r. 1860 po 100 zł.	93.40	93.60
Renty Como po 42 lir. aust.	17.50	18.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	—.—	69.—
„ 4½%	—.—	64.50
„ 4%	—.—	57.—
„ 3½%	—.—	50.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ 2½%	59.—	60.—
„ 2¼%	52.—	53.—
„ 2%	47.—	48.—
„ 1¾%	41.—	42.—
dtto. z procent. za granicą „ 5%	71.50	72.—
„ 4½%	67.25	67.75
„ 4%	60.—	60.50

B. Krajów koronnych. Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	pien.	towar.
Niższej Austryi	87.25	87.75
Wyż. Aust. i Salcb.	85.—	85.50
Czech	91.—	—.—
Morawii	90.—	—.—
Szląska	88.50	89.—
Styryi	87.25	—.—
Tyrolu	91.—	—.—
Kar., Krainy i Wyb.	87.—	89.—
Węgier	73.—	74.—

Obl. ind. po 5proc. za 100zł.	pien.	towar.
Banatu Tem.	72.—	73.—
Kroacyi i Slawonii	73.—	74.—
Galicyi	70.—	70.75
Siedmiogrodu	71.—	72.75
Bukowina	70.—	71.—
Z klauzulą wylos. w r. 1867	72.—	72 50
Lomb. wen. poż. z r. 1859	—.—	—.—
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.—
„ 4%	58.50	59.—
Dług Salcburga „ 3½%	— —	—.—
„ 3%	58.50	59.—
„ 2½%	—.—	—.—
Dług Krainy „ 2%	29.—	30.—
„ 1¾%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	27.—	—.—
„ 2½% „ 100 „	22.50	—.—
„ 2¼% „ 100 „	20.25	—.—
„ 2% „ 100 „	18.—	—.—
„ 1¾% „ 100 „	15.50	—.—

3. Akcye.

(Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	770.—	772.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	179.80	180 —
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	642.—	644.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1674.—	1676.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	186.50	187 —
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	136 —	137.—
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	128.60	128.80
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	—.—
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	250.—	252.—
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	194.50	195.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	40.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	—.—	85.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	685.—	695.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł m. k.	230.—	232.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	130.—	135.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	423.—	424.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	222.—	226.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	—.—	394.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	395.—	398.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	260.—	265.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	149.75	150.25

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. „ 1857 po 5%	102.25	102.75
przeznaczone do los. po 5%	88.50	86.75
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	84.—	84.20
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	73.—	73.50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.75	98.—
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	91.—	91 50
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	86.—	86.50
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	120.—	121.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	122.—	123.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	90.—	90.50
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	86.—	86.50
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	79.50	80.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.—	95.50
Lloyda za 100 zł.	88.—	89.50
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	95.50	95.75
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	78.25	78.75
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	99.75	100.—

6. Losy.

(za sztukę.)

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	136.80	137.—
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	90.50	91.—
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	113.—	114.—
„ „ po 50 zł. m. k.	50.50	51.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	33.50	33.75
Esterhazego po 40 zł. m. k.	94.50	95.50
Salma „ 40 „ „	35.25	35.75
Palffiego „ 40 „ „	34.—	34.50
Clarego „ 40 „ „	34.75	35.25
St. Genois „ 40 „ „	33.50	34.—
Windischgrätza 20 zł. „	22 —	22.50
Waldsteina 20 „	20.25	20.75
Keglevicha 10 „	15.25	15.50

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	102.50	102.75
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	102.50	102.75
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	90.75	91.—
Lipsk za 100 tal	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	120.75	120.75
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	47.70	47.80
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a	—.—	—.—
Wenecya za 100zł. w. a	—.—	—.—

(31 dni po ukazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. wol.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	5.81	5.83
dtto. pełnej wagi	5.81	5.83
Korona	16.45	16.50
20frankówka	9.70	9.72
Rosyjski imperyał	9.95	10.—
Talar związkowy	1.82	1.82½
Srebro	121.25	121.75
Kurs korony w c. k. kasach	13zł. 50c.	

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński.**

Z c. k. galic. drukarni rządowej.